

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2026-02-12
Besvaras senast
2026-02-18 kl. 12.00

Till klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari (L)

2025/26:491 Deklaration av farliga kemikalier i e-handeln och PFAS-märkning av varor

Farliga kemikalier i produkter och artiklar som finns på marknaden är ett växande problem. E-handeln står för en stor del av införseln av skadliga ämnen via produkter till Sverige och EU. Under 2023 utgjorde e-handels andel 47 procent av omsättningen för hemelektronik, den varugrupp där farliga ämnen ofta påträffas genom myndigheternas tillsyn. I varugruppen kläder och skor utgjorde e-handeln 28 procent av omsättningen. Kemikalieinspektionens granskningar har visat att mer än hälften av de undersökta varorna innehöll farliga eller förbjudna ämnen.

Det saknas i dag en systematisk och tillfredsställande kontroll och reglering av farliga ämnen i produkter som förs in i Sverige via e-handeln. Konsekvenserna är att människor och miljö utsätts för farliga kemikalier som kan vara förbjudna i EU eller förekommer i halter långt över tillåtna gränsvärden.

Bristen på både regelefterlevnad och transparens är även ett växande hinder för rättvis konkurrens på marknaden, där företag som investerat i bättre kemikalier ur miljö- och hälsosynpunkt riskerar att starkt missgynnas i konkurrensen med företag som varken följer gällande lagstiftning eller har bekostat sådana investeringar. Det är ett konkret hinder för att företag i spjutspetsen ska kunna växa och för att omställningen av industrin ska bli mer än vackra ord på papperet.

Sveriges och EU:s regelverk behöver säkerställa att otillåtna produkter och kemikalier inte når EU:s marknad. Ett fungerande, starkt regelverk på EU-nivå är också nödvändigt för att driva på för skarpare regleringar internationellt.

Det finns också enorma mängder farliga kemikalier som ännu inte är förbjudna, exempelvis PFAS. Tillverkare kringgår även medvetet regelverken och undgår förbud genom att göra minimala förändringar av ett ämnes kemiska uppbyggnad, men ämnets farliga egenskaper kvarstår.

För både redan förbjudna kemikalier och farliga ämnen som ännu saknar reglering är frågan om transparens grundläggande. Utan krav på deklaration och registrering av farliga ämnen som förekommer i e-handeln saknar myndigheterna möjligheter att utföra kontroller och tillämpa lagstiftningen. Utan krav på tydlig innehållsförteckning kan konsumenter inte välja bort

produkter med innehåll av exempelvis PFAS.

Min fråga till klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari är följande:

Vilka åtgärder avser ministern och regeringen att vidta för att öka tillgången till information och kontroll av farliga kemikalier inom e-handeln så att det säkerställs att otillåtna produkter inte når svenska konsumenter, och vilka initiativ för obligatorisk märkning av exempelvis PFAS på konsumentprodukter har ministern och regeringen vidtagit?

.....

Emma Nohrén (MP)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann